

Haladó néphagyományaink ápolója és fejlesztője a Szeged Városi Népi Együttes

Szeged kulturális életében igen jelentős eseménynek számít a Városi Népi Együttes megalakulása, amely hosszú, szorgalmas előkészületek után mutatkozott be a dolgozók előtt. Ennek az együttesnek a megalakulása is arról tett bizonyosságot, hogy az élenjáró szovjet szocialista-realista művészet és demokratizmus kedvező hatást gyakorolt a hazánk művészetének fejlődésére is. A szovjet együttesek magyarországi szereplései különösen ráirányították a figyelmet a népi kultúra fokozottabb ápolására. Hatásukra jöttek létre a magyar népi együttesek, hiszen a felszabadulás óta életbenmaradt, duzzadó népünk különben is már régen híres muzikalitásáról, a dalok, a táncok iránti szeretetéről és e mellett gazdag népművészettel is rendelkezik. Mindezek együvése indította az újraszülte magyar kultúránk művelőit arra, hogy olyan együtteseket alakítsanak, amelyek propagandistái a legjobb népművészeti alkotásoknak s amelyek szemléltetve mutatják be a magyar népművészet életét, szépségét, büszkeségét és optimizmusát. Így alakult meg Szegeden is a Városi Népi Együttes, amely az első ilyen jellegű vidéki együttesek közé tartozik. Ez az együttes felelősen tartja ki — amely minden szegedi néprajzkutatónak feladata —, hogy gyűjtsen és feldolgozza a szegedi és szegedkörnyéki népi hagyományokat. Ilyen sikeresen gyűjtött és feldolgozott anyagi hasznát fel a Szeged Városi Népi Együttes bemutatkozó szereplésén is.

Két népi játékot mutatott be a többi között, amely közül az „Előzetemelés” című egészen újszerű és a munkásságát életének kiemelkedő ünnepe pillanatát viszi színpadra. Ezen a téren a Népi Együttes rendelkezésére nem állt kész forma és ezért a bemutató, mint próbálkozás és mint úttörő kísérlet érdemel különös figyelmet, elismerést. (Ezzel a kérdéssel egyébként a Népművészeti Intézet is foglalkozik.) Eleven, hangulatos, derűs, optimista lélekű teremtmény a „Születés 1951-ben” című népi játék, amely foglalkozik a dolgozó parasztság életének mai égető problémáival és azok sikeres megoldása iránymutató a jövőre. Az ebben felhasznált

népi anyag, a Szeged és szegedkörnyéki népdalok, népi táncok ma is az élő valóságba tartoznak. Különösen hangulatos volt a legények büszke rátartása.

Gyönyörködünk még a „Kútnál” című kis játék üdésében, a táncoló által egybehangoltan megelevenített szöveg táncos kifejezésében. Tehetséges táncosok ismertünk itt meg Dani Géza és Bóka Ilona személyében, akikről még sokat vár a magyar népi táncművészet. A kisjáték megértését nagyban elősegítette a Szabó Magdolna által szép orgánussal és figyelemreméltó beszédtechnikával elmondott „Kútnál” című vers.

A műsorba stílusosan illeszkedett be a vegyeskar, mind uniszono, mind többszólamú énekeivel. A harcos hang Sostákovics Béke-dalával természetesen következett abból az elgondolásból, hogy dolgozóink az egyre szebbé váló életet megvédik az újabb háború borzalmaitól. Hatásosan szólt meg az énekar, akiknél Bárdos Lajos „Régi táncdal” című kórus remeke is.

Jó munkát végzett a műsorban szereplő népi játékok anyagának összegyűjtésében, összeállításában, betanításában, a rendezés irányításában és az énekek vezénylésében. Waldmann József, a Népköztársasági Munkaéremem arany fokozatával kitüntetett karnagy. Elismerést érdemelnek munkatársai is: Mezei Károly, Kende Éta és Barizs Károlyné a táncok betanításáért, illetve a rigmusok megszervezéséért. Az eredményes munkához nagymértékben hozzájárult a Szegeden jól ismert Béke-zenekar, amely Zsigai Ernő vezényletével alkalmazkodóan látta el a táncok kíséretét. Szólistáink is nagy közönségsikert arattak.

Szeged város népi együttesének munkájáról dicsőrejteli kell szólnunk, ha mindent összegezzünk. A gördülékenység gállo alkadyainak és első szereplésükkel természetesen járó izgalomfeleslegüknek leküzdésével még sok sikert és dicsőséget hozhatnak városunk s hazánk kulturális életének. Sokat kell azonban még dolgozni, hogy az együttes a táncművészet és a dal eszközeivel mutassa be mindazt, ami az új Magyarország gondolatát és vágyait tükrözi. Dr. SZEGHY ENDRE.

Háromszáz szülő vett részt Szegeden az Építőipari Technikumi Napon

A Szegedi Magasépítőipari Technikum Szülői Munkaközössége, tanfelügyelő és tanuló ifjúsága nagy sikerrel rendezte meg az Építőipari Technikumi Napot. Az ország különböző részeiből, Szekszárdról, Káincbárcikáról, Újszászról, Budapestről, Győrtelekről, Dunaföldváról, Szálánvárosból, Felsőödről egyaránt jöttek szülők, hogy gyermekeik iskolai életét közvetlen közelről lássák. Mintegy 300 szülő gyűlt össze a Szálán-körúti diákotthon árnyas udvarán, ahol erre az alkalomra felállított, izlésesen díszített szabadtéri színpad várta az érkezőket.

A délelőtti szülői értekezleten Tasi János, a Szülői Munkaközösség választmányi tagja hangzottatta megnyitó beszédében az iskola és a szülő ház szoros kapcsolatának fontosságát. Dr. Pozsonyi Zoltán elvtárs igazgató, az iskola munkáját értékelte, utána pedig a Szülők Iskolája előadás sorozat keretében Tihanyi Nándor elvtárs diákotthon igazgató „A természettudományok jelentőségének tanítása,

az Építőipari Technikumban” című előadásában szovjet példákra hivatkozva meggyőzően bizonyította be, hogy mennyire fontos a fizika, matematika, kémia tanítása az iskola életében.

Délben a vidéki szülők gyermekeik kíséretében megtekintették az iskolát, a Rákosi-tantermet és a március 9-én megnyitott műszaki kiállítást. Délután a szülők családtagjaikkal együtt az iskola kultúracsoporthoz békéledését hallgatták meg. Németh Zoltánné tanárnő a Megyei Békéltálozó jelentőségéről beszélt. A kultúr-műsorban nagy sikere volt az iskolát patronáló Béke-zenekar brigádjának, valamint az iskola egyre szebben fejlődő népi táncscoporthoz, énekkarának, de valamennyi szereplőnek is.

A jóslakertű műsor után a megjelentek a késő esti órákig maradtak együtt és az Építőipari Technikumi Nap sokáig emlékeztet lesz a szülők, tanárok és tanulók számára egyaránt.

Dr. Bokor István sajtófelelős

Május 15-től lehet jelentkezni a dolgozók középiskoláiba

A dolgozók középiskoláiban május 15-én indul meg a jelentkezés és július 1-ig tart. A jelentkezés annak az iskolának vezetőjénél történik, ahol a dolgozó tanulmányait végezni akarja.

A dolgozók középiskolai keretében működnek a dolgozók általános gimnáziumai: ezek elvégzése után minden egyetemen és főiskolán folytathatja tanulmányait a dolgozó, 1952. szeptembertől kezdve a dolgozók általános gimnáziumai mellett be lehet iratkozni a dolgozó ipari technikumba, közgazdasági technikumba és övönöképzőbe is. A dolgozók középiskoláiba felvehető, aki 17. életévét betöltötte és az általános iskola VIII. osztályát vagy ennek megfelelő osztályt elvégzett. Az ipari technikumba történő felvételhez az illető szakmából segédlevél vagy két éves szakmai gyakorlat is szükséges.

Az 1952/53. iskolai évben a dolgozók ipari technikumaiba kivételesen felvehető az az általános iskolának legalább az V. osztályát elvégzett, a dolgozók általános gimnáziumaiba és övönöképzőjébe pedig az az általános iskolának legalább az V. osztályát elvégzett. Ezek számára a nyár folyamán az iskolák felvételi vizsgára előkészítő öthetes tanfolyamot szerveznek.

A dolgozók középiskoláiba felvehető az az nő is, akik csak otthoni munkát végeznek, ha egyébként a szükséges feltételekkel rendelkeznek.

A dolgozók középiskolái teljesen ingyenesek. A hallgatók csak tankönyvekről és taneszközökről gondoskodnak saját költségükre.

Néphadseregünk és a dolgozók közötti kapcsolatot szilárdítja meg honvédművészeink holnapi szegedi szereplése

Igen jelentős művészi eseménynek ígérkezik Szegeden Néphadseregünk Központi Eneke és Tánc együttesének fellépése. A fiatal együttes már sok sikeres szerepléssel szerzett dicsőséget magának és nagy szeretettel fogadták őket szovjetunióbeli körútjukon is. A Szovjetunióban tett látogatás az együttes tagjaiban még jobban elmélyítette azt a gondolatot, hogy minden dalukkal, táncukkal a dolgozó nép használatára, a párt és a Szovjetunió iránti ragaszkodására, a békefronton való még harcosabb helytállásra szolgálják. A szegedi szereplés is — amelyre holnap, pénteken este 7 órakor kerül sor az újszegedi szabadtéri színpadon — azért lesz nagyjelentőségű, mert nemcsak művészi terep nyújt feljuttatni a néphadseregnek, hanem még szorosabbá teszi Néphadseregünk és a dolgozó tömegek közötti kapcsolatot.

Békehangversenyre készülnek a szegedi általános iskolák

A közelgő nemzetközi békenap harcos táborába felsorakoznak Szeged általános iskolák uttörő énekei. Több mint ezer gyermek készül nagyszabású ifjúsági hangverseny keretében a béke zászlaja alá. A hangverseny előkészületeit két eszmé fűti: a gyermekek békévégya és hálfaja nagy tanítója, Rákosi elvtárs iránt.

Az újszegedi szabadtéri színpadon a városi tanács rendezésében vasárnap délelőtti 9 órakor bemutatásra kerülő békehangverseny nemcsak hagyományokból virult ki. Kodály Zoltán legjelesebb tanítványai és hívei éveken keresztül az ország nagyobb városában az „Eneklő ifjúság” hangversenyeivel népszerűsítették a néphez visszatérő magyar zenét. Azóta gyermekeink dal-kincsévé vált a hangversenyek műsora és zenei élményei messze kitértek a Szovjetunió és baráti szomszédaink muzsikájára felé.

Utóbbi éveink zenekultúrájának fejlődése az iskolai énektanításban is nagy változást hozott. Eltűnt a színvonalkülönbség az „eti” körű, sok és a város szétlen küzdő énekkarok között. Az új énekkönyvek, a haladó zenepedagógiai módszerek meghozták gazdag eredményüket. A gyermekhang egyformán szépen csendült fel kint a telepeken és bent a városban.

Az iskolák énekkarai mind nagyobb igényű művek előadására vállalkoznak és a hangversenyen már be tudják mutatni a gyermekhangversenyek anyagának színvonalát. A hangverseny legfőbb célja a békevégyának monumentális kifejezésé adni. Az ifjúság egységéről, vezéről, Rákosi elvtársról és épülő szocialista hazánkról valóságos tömeghimnuszokat szöveleztek meg az összesen 15 iskolájuk. Az uttörő pajtások lelkes figyelemmel készülnek a hatalmas próbákhoz s ezután hívják szeretettel Szeged dolgozóit, zenekarait ünnepi hangversenyükre.

Veress Judit,

a Sziléri-sugarúti ált. isk. énektanára

A Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület

szegedi csoportja holnap, pénteken délután fél 6-kor taggyűléssel egybekötött előadást tart az egyesület Horváth Mihály-utca 3. szám alatti földszinti kistermében. Ezalkalommal dr. Sebestyén Endre „A fonal és szövetszálalakok néhány kérdéséről” címmel tart előadást, majd a titkári beszámoló után a vezetőség újraválasztására kerül sor. Ezután választják meg a küldötteket is a MTESZ közgyűlésére.

Megalakul a Magyar Biológiai Egyesület szegedi csoportja

Szombaton délután 5 órai kezdettel tartja ünnepélyes alakuló ülését a Magyar Biológiai Egyesület szegedi csoportja, a szegedi Tudományegyetem Ady-téri épületének természetstudományi előadótermében. Az ünnepi ülésen dr. Berecz Péter egyetemi magántanár tart előadást „A szegedi Fehértó helye a magyar biológiában” címmel. Az alakuló ülésre minden érdeklődőt szívesen látnak.

A BONNI HIMMLER

A „Komszomszkaia Pravda” „A bonni Himmler” címmel közli D. Melnyikov cikkét Lehr nyugatnémet belügyminiszteréről. Lehr bonni belügyminiszter — írja Melnyikov — Adenauer nyugatnémet kancellár jobbkeze. A Nyugat-Németországban a demokrácia és a béke ellen eddig kibocsátott törvények és a bonni állam fasisztizálására hivatott, előkészítés alatt lévő törvények mind Lehr aláírásának szegélybetyegét viselik magukon.

Lehr most éli „második ifjúságát”. Lehr első ifjúsága — miként Adenauer, Pfordemenges és a bonni kormány többi ismert és ismeretlen vezetője — a harmincas években „virágzott”, amikor a német imperializmus megkezdte az előkészületeket a második világháborúra.

A bonni belügyminiszter pályafutása 1918-ban a düsseldorfi rendőrfőnökségen kezdődött. Akkor Lehr feljuttatására tartóztatták le Lora Ágnes demokratikus képviselőt. Első „sikere” után Lehr hivatásszerűen besúgó szolgálatot teljesített Németország más haladó személyiségei ellen, függetlenül attól, milyen párthoz vagy szervezethez tartoztak.

Lehr később a hitleristáknál akart érdemeket szerezni és ezért részletes önéletrajzt írt, melyben felsorolta a politikai rendőrség szolgálatában végzett „szesz”, „hósteit”, „A politikai rendőrség főfeladatát a demokratikus mozgalom elnyomása volt — írja Lehr önéletrajzában. — Már akkor világos volt előttem, hogy ez a veszélyt felintézkedésekkel nem lehet kiküszöbölni.”

Ezután egy bürokrata aprólékossgával és a megüszített fasiszta cinizmusával felsorolja, milyen szolgálatokat tett a fasiszmusnak: kémezkett demokratikus személyiségek ellen és kegyetlenül cenzúrázta a haladó sajtóorgánumokat. Gyűléseket kergetett szét, segítette a fasisztákat, hogy megszerezzék a hatalmat.

A német imperialisták „érdemei” jutalmául Lehart düsseldorfi főpolgármesterré tették. 1938-ban Hitler a díszpolgári címet és az ezzel járó érdem adományozta neki a fasiszmusnak tett szolgálataiért.

Lehr „második ifjúsága” 1950-ben kezdődött, amikor az amerikai-angol imperialisták nyíltan

hozzálátak Nyugat-Németország felfegyverzéséhez. Lehart — miként sok évvel ezelőtt — most is a régi Németország legreakciósabb erői támogatott: gyárosok, a revansvágyó porosz fasiszta tagjai és a fasiszta príbékek, akik ismét Auschwitz és Dachau rendszert akarják Németországra kényszeríteni. Számukra Lehr és a hozzá hasonló, akik annakidején Hitler szállításánál voltak, kiadatlan politikai figurák, kikártyák aljas játékkukban.

Lehr belpolitikai, rendőri programjának főpontja az a követelés, hogy tilták be a Német Kommunista Pártot. Egész politikai pályafutása alatt minden eseményekéde a német demokráciával és élesapattal, a német kommunisták szemben érzett állati gyűlöletből fakadt. Most nyíltan hangoztatja, hogy főcélja a Kommunista Párt „megsemmisítése” Nyugat-Németországban.

A bonni belügyminiszter, Himmler nyomdokain haladva a Gestapo mintájára szervezte meg a nyugatnémet rendőrséget. Himmler Gestapójának véres tapasztalatait Lehr az amerikai FBI tapasztalataival igyekszik kiegészíteni. Lehr külön rendőri kiküldtséget menesztett az Egyesült Államokba, hogy tanulmányozza az amerikai rendőrség módszereit. A bonni Himmler amerikai mintára bevezette a gumibotot és a nyugatnémetországi haladó szervezőtekről készített feketelista.

Lehr izzó gyűlölettel akar lejárítani korunk nagy mozgalmát, a békemozgalom résztvevőire. Pribekek ildüzik, az utcákon véresre verik, bebörtönzik azokat a nyugatnémetországi dolgozókat, akik békeszerződést akarnak Németországnak.

Lehr rendőrsége nemcsak a nyugatnémetországi reakció bel politikai célját szolgálja. A bonni rendőrség keretében az amerikai és német reakciók kádereket képeznek ki jövő háborús kalandjaikhoz.

A német nép azonban nem akar új háborút. Nyugat-Németország lakosságának széles tömegei vesznek részt az egységes, független és demokratikus Németországi vívót harcban. A bonni kormányt pedig, amely új háborús kalandokba igyekszik hajszolni a németeket, gyűlölettel és megvetéssel fordulnak szembe.

Áruhalmozással akarta megbontani népünk építő, alkotó rendjét Bárkányi János festékkereskedő

Öröm tölti el az emberek szívét, azoknak az eredményeknek láttára, amelyeket dolgozóink a felszabadulás óta létre hoztak. A romokban heverő országból a szocializmust építő ország lett. Az új üzemek, iskolák, lakóházak mind bizonyítják, hogy dolgozóink egyre nagyobb léptekkel haladnak a boldogabb élet felé. A hatalmas építkezéssel egyidőben életünk is megváltozott. Ki ne emlékezne a jegyrendszer idejére? Jó munkánk eredményezte azt, hogy ma már megszüntettük a jegyrendszert is. De lehetne sorolni még mindazokat az eredményeket, amellyel dolgozóink bebizonyították: helyesen tudnak élni a szabadsággal.

Nem mindenki örül azonban ezeknek az eredményeknek. Az imperialisták gyűlölködve figyelik hatalmas fejlődésünket, s keresik azokat a lehetőségeket, amellyel kárt okozhatnak nekünk. Erre használják fel azokat az ellenséges elemeket, akik még hazánkban is meghúzódnak. Az ország belső életét akarják megbolygatni az imperialisták csatlósai, akiket azonban előbb-utóbb elér a törvény keze.

Néhány nappal ezelőtt Bárkányi János önálló festékkereskedő gyanús viselkedésével hívta fel magára a rendőrség figyelmét.

Bárkányi János a szegedi népboltban néhány nap alatt közel 40 kilogramm cukrot és hetven kilogramm lisztet vásárolt fel.

Vajon most, amikor minden dolgozó könnyen hozzájuthat a szükséges élelmiszerekhez, fontos-e, hogy ilyen mennyiségű árut vásároljon fel? Erre egyáltalán nincs szükség. Bárkányi János mégis ezt tette. Üzletében tartott kutatás során fény derült, hogy nemcsak egyszerű vásárlásról volt szó. A Dugonics-téri festékküzletben 40 kilogramm kálszappant, 26 kilogramm kénsavat, 18 kilogramm borotvaszappant, 14 kilogramm babaszappant rejtgetett. Ezek az áruk még az 1944-es évek előtti gyártmányok, amelyeket azóta sem hozott forgalomba. Egy ládában leszegve 130 üveg kölnivizet, csatákat és kefé-

ket találtak a rendőrség kiküldöttjei. Közel 100 kilogramm fehér „Krajeer” zománccfestéket rejtgetett, mely áru külföldi behozatalánál fogva évek óta nincs forgalomban. A kénsav és a hangyasav bejelentésre kötelezett árukat Bárkányi János festékkereskedő szintén rejtgette.

Üzletétől elválasztott raktárhelyiségben a 280 kilogramm parafinol és a hat tekercs kárpapír mellett 200 kilogramm kénsavat és 20 kilogramm hangyasavat találtak.

A háromszobás pazarul berendezett lakásban 70 tucat borotvapengét, 20 üveg kölnivizet, 26 darab évek óta nem kapható piperezappant, 7 kilogramm keményítőt és 150 doboz gyufát halmozott fel. Ezenkívül 2 darab 20 frankos aranyérmet rejtgetett.

Bárkányi János festékkereskedő áruhalmozással, az áruk forgalomból való elvonásával akart kárt okozni népgazdaságunknak. Mint minden olyant, aki ellensége szocializmust építő hazánkban, a dolgozó nép állama keményen sújtja. A gyanús üzleteliséget a rendőrség és a városi tanács kereskedelmi osztálya lezárta. Az üzletben lévő 11.500 forintot zár alá helyezték. Bárkányi János festékkereskedő fellett már az Államgyűléshez írték, zik. Az áru rejtgetésén kívül más bűn is terheli Bárkányi Jánost. A felszabadulás előtt tíz segédet alkalmazott üzletében. Jól emlékszenek ezek

a dolgozók arra, amikor a túlóráért fizetést követelték, Bárkányi János rugósokkal válaszolt.

A felszabadulás óta „jó embernek” igyekezett mutatkozni. Két házat — amelyek egyenként közel 48 ezer forint értékűek — feleslege és felesége szüleinek nevére íratta. Ezzel azonban nem tudta leplezni magát, 1950-ben mindkét házat államosították. Az áru rejtgetéssel, az áruhalmozással folytatta ezután ellenséges akciókáját Bárkányi János, de nem sokáig. Ellenséges tevékenysége miatt most a nép, a szocializmust építő dolgozó nép ítélik kezét felette.